

Його труну взяли з шпиталю друзі,
Щоб поховати десь в кутку глухім.
Ні мати сліз над ним не ляла в тузі,
Ані хреста могильного над ним!
Ще вчора був він повен зваги й сили,
А взавтра вже не буде і могили.

Хоча б йому поклали в домовину
Під голову вояцьку карабін!
Ще димом пахне дуло карабіну,
Що з нього бив по Бельведеру¹ він.
Хоча б у серці вража сталь чи куля!
Так ні! Шпитальне ліжко і кошуля.
Чи він гадав в ті ночі світло-сині,
Коли вся Польща твердо меч звела,
Коли сумний він спав, як в домовині,
Та, клич зачувши, сон зігнав з чола,
Коли стискав руками карабіна,-
Чи він гадав тоді, що так загине?

А от сьогодні вийшов сторож з брами,
Прийшли й відьми, що трупи стережуть.
І розчинили двері перед нами,
Питаючи: "За братом ви, мабуть?
Чи це не той, з яким учора люди
Ще говорили? Чи не він ось буде?"

З його лиця стягли рядно шпитальне,
Кривавий плат, яким прикритий був,
Очима він вглядався в сяйво дальнє,
Але від нас обличчя одвернув.
Відьмам внести звеліли домовину,
Назвавши братом мертву цю людину.

Нас приголомшив вид нужди такої,
Хтось запитав: "А де ж його ховать?"
І відповів нам сторож в супокії:
"На тій землі, де божа благодать
Дозволила до однієї ями
Складати труни з бідними мерцями".

Один з нас гірко кинув їм на сплату
Якусь монетку і промовив їм:
"Хоч Miserere відспівайте брату,
Поставте хоч горожу й хрест над ним!"
Мовчали ми, роняючи, як шану,
І сльози, й гроші в миску дерев'яну.

Хай буде хрест, ще й з написом бляшаним,
Щоб перед богом він хвалитись міг,
Що був в полку дев'ятім капітаном,
Мав славу й честь од рицарів своїх
І ліг, нічим не скривдивши країни,
До складеної з датків домовини.

Ти, боже, шлеш свої убивчі стріли
На оборонців краю з висоти!
Тебе цим прахом молимо щосили,
Хоч нашу смерть ти сонцем освіти!
Хай з брам небесних зійде день над краєм,
Хай бачить світ, як ми отут конаєм!

1841

1 Бельведер — палац у Варшаві; в нього першого
стріляли польські повстанці 1830 року,
бо там жив царський намісник.

Перекладач: Микола Бажан